

פרשת צו – שבת הגדול

”צו את אהרן..זאת תורת הע' לה..” (ויקרא ו', ב').

ומיד בהמשך:

”והרים את הדשן אשר תאכל האש את הע' לה..ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה..” (ויקרא ו', ג-ד').

פינוי והרחקת הפסולת (דשן), ממש כמו קרבן העולה, הוא חלק מתרי"ג מצוות ומתבצע במו ידינו של הכהן לאחר שהחליף לבגדים מתאימים.

המשכן משמש כנקודת חיבור בין העולם הגשמי לעולם הרוחני ומלמדנו שכל המצוות וכל המלאכות בעולמנו – שוות בחשיבותן.

(עיון בפרשת השבוע)

שבת הגדול- במנחה לא אומרים "צדקתך", במוצ"ש לא אומרים "ויהי נעם..ואתה קדוש".
 יום ראשון בערב- מיד אחרי תפילת ערבית בודקין את החמץ.

שעור פרשת השבוע: גילי זיוון

שבת		ימי החול	
הדלקת נרות	17.33	זמן תפילין/טלית	4.50
מנחה א' 14.00	ב' 17.40	סוף זמן ק"ש	8.40
ערבית ושיעור הרב		שקיעה	17.55 ← 17.57
שחרית א'	6.45	מנחה א' (בחד"א)	12.45
שחרית ב'	8.30		
קידוש	11.30	מנחה וערבית	17.45
מנחה	12.30, 13.30	צאת הכוכבים	18.14
לימוד 'דור לדור'	17.45	ערבית	20.10
דרשת הרב לשבת הגדול	17.45		
צאת השבת	18.29	שחרית נוער בביה"ס	7.30

אחות תורנית בשבת – חגית קאופמן
 אחות תורנית בחג- דורית רידר
 ערב חג- המרפאה סגורה

שבת
 שלום

ציונים קצרים בפרשת 13 ולאנין שבת הגדול

מתוך כל המצוות הכתובות בפרשת צו אני מבקשת להתמקד באיסור הנאה מהדם, כתוב בפרשה וְכַל-דָּם לֹא תֹאכְלוּ, בְּכֹל מוֹשְׁבֵי-בְתֵיכֶם, לְעוֹף, וְלַבְּהֵמָה. (ויקרא ז' כ"ו). בשני מקומות אחרים אנו מוצאים מה עלינו לעשות עם הדם בזמן השחיטה, הפסוק הראשון שאני מבקשת להביא הוא: וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִן-הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם, אֲשֶׁר יֵצוּד צִיד חַיָּה אוֹ-עוֹף, אֲשֶׁר יֶאֱכַל--וְשָׁפַךְ, אֶת-דָּמוֹ, וְכִסְהוּ, בְּעֶפֶר (ויקרא י"ז ג"ג) ואילו הפסוק השני: רַק בְּכֹל-אֲנֹת נִפְשָׁךְ תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ בָּשָׂר, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן-לְךָ--בְּכָל-שְׁעָרֶיךָ; הַטֶּמֶא וְהַטְּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ, כַּצְּבִי וְכֹאֵיל. רַק הַדָּם, לֹא תֹאכְלוּ: עַל-הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ, כַּמִּים (דברים י"ב ט"ו, ט"ז).

סבי פרופ' משה דוד קאסוטו זצ"ל עמד על ההבדל - מדוע בבהמה גסה ודקה אנחנו שופכים את הדם כמים ואילו בחיות בר ועופות אנו מצווים לכסות את הדם? וכך אמר: אנו מצווים לכסות דם בכל פעם שאנו מתביישים במעשינו, הוכחה לכך מה שאמר יהודה אָל-אֶחָיו: מַה-בָּצַע, כִּי נִהְרַג אֶת-אֶחָינוּ, וְכִסִּינוּ, אֶת-דָּמוֹ... (בראשית ל"ז כ"ו) אז מדוע אנו מכסים את דם הצייד ולא את דם בהמות הבית? חיות הבר אינן שלנו, מותר לנו לצוד אבל עלינו להתבייש בכך שאנו צדים לא משלנו. בהמות הבית, הומלטו אצלנו, אנחנו גידלנו אותן, שמרנו עליהן מפני טורפים, הן שלנו ולכן דמן, אותן אנו מצווים בכל מקרה לא לאכול, חייב להישפך כמים. והשאלה שאני שואלת היא ביחס לעופות, היום גם העופות הן חיות בית, אבל בימי התורה העופות היו חיות ציד – שאלה פתוחה.

(שמע במכון למדריכי חוץ לארץ בבית וגן בירושלים, בשנת 1950/51 כאורח שהזדמן לשם במקרה – קדיש גולדברג חבר טירת צבי וסיפר לנו באחד מסמינריוני הקבה"ד שהתקיימו בשנת השמיטה).

עד כאן בעניין פרשת צו, אבל אנחנו נמצאים בשבת הגדול ועל כך אני רוצה להוסיף כמה דברים, שבת – לשון נקבה, אז מדוע שבת הגדול? כפי הנראה שבת יכולה להיות קיצור של הביטוי "יום השבת" ככתוב "זָכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת, לְקַדְּשׁוֹ." (שמות כ"ז) לכן אנו אומרים בתפילה "וינוחו בה" בערבית וגם "וינוחו בו" בשחרית.

מדוע אם כן נקראת השבת שלפני פסח שבת הגדול? כמה וכמה הם התירושים שהגו חכמינו: הגדול שבקהילה דורש כלומר רב הקהילה ברוב המקרים, או לזכר הנס הגדול של לקיחת הפסח, שלקחו את אלוהיהם להקרבה ולא אירע להם רע, או שבת הגדה = שבת הגדול. תירוץ נוסף - גדול נקרא ילד שנתחייב במצוות, המצווה הראשונה שנצטוו בני ישראל הייתה לקיחת השה מכאן שעם ישראל הפך ל "גדול מצווה ועושה...".

ההסבר המשכנע אותי ביותר מתייחס לפסוק המסיים את הפטרת השבת - הִנֵּה אֶנְכִי שֹׁלַח לְכֶם, אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא--לְפָנַי, בּוֹא יוֹם ה', הַגְּדוֹל, וְהַנּוֹרָא. וְהָשִׁיב לְב-אֲבוֹת עַל-בְּנִים, וְלֵב בְּנִים עַל-אֲבוֹתָם... (מלאכי ג' כ"ג, כ"ד) הבשורה על גאולת מצרים הייתה בשבת לפני הפסח, ובדומה לכך אנו קוראים בשבת שלפני הפסח את בשורת גאולת העתיד, מדברי רבי עזריה פיאג'ו והוא מוסיף שהשבת לב אבות על בנים מרמזת על הגדת הפסח.

עבורי לשבת הגדול יש משמעות נוספת, היה זה מוצאי שבת הגדול ה'תש"ה כשראינו מרחוק את אורות חיפה ואת הכרמל, עדיין לא תמה המלחמה באירופה, אבל אנחנו היגענו לארצנו. מאז במשך 68 שנים בליל הסדר אני מציינת את יציאת מצרים שלי ובשבת הגדול אני זוכרת את ההפלגה בים הסוער שהביאה אותי לארץ אבותינו. שבת שלום ומועדים לשמחה

הנה קאסוטו-אפרון

דבריי נכתבים לזיכרו ולעילוי נשמתו של בנו נתן ז"ל שנפל בט"ז בניסן, הוא אהב בכל מאודו את הבורא ואת הבריאה ומתוך כך את התורה, את העברית בה נכתבה ואת כתבי הקודש כולם.

ביום ששי שעבר - הגיע החמסין לשיאו. השרב הכבד הכה ברבים מרצי 'מרתון תל אביב' עד כדי אבדן חיים. האם במקרה זה, נחצה הגבול שבין הנאה ושמירה על הבריאות לבין התמכרות מסוכנת- מצד הרצים? האם היה זה סיכון מיותר של חיי אדם כתוצאה ממניעים כלכליים/פוליטיים- מצד המארגנים?

בליל שבת - העלה הרב ארי את נושא הארבה, דווקא מצד התועלת אשר ניתן להפיק ממנו כמאכל. אם נתעלם מהרתיעה הראשונית הנעוצה בהרגל, הרי מדובר בבעל חיים המצוין במפורש ככשר במקורות, שהיה נהוג בקרב מדינות צפון אפריקה ותימן ויתרונותיו רבים: אינו מצריך שחיטה והכשרה, פרווה, עתיר חלבונים ונוח לגידול לשם מזון – ממש כמו דג! בקהילות אירופה לא נהוג היה לאכלו, היות ולא היה זמין בשל תנאי מזג האוויר כך שלא מדובר בגזירה או בחומרה, אלא בהרגל. אם כך גם יוצאי קהילות אחרות יכולים אולי לאמץ לעצמם את החטיף החדש, במקום 'ארבעס'..

בשבת לאחר התפילה יצאנו לשדרת עצי הזית המלבבים שמעל בית הכנסת ל 'ברכת האילנות', במזג אוויר שהשתפר פלאים ונשא עמו את ריח האביב.

ביום ראשון - בבוקר נרשם פלא אינסטלציוני בצנרת הביוב שבקיבוץ. זו הפעם הראשונה מזה שנים, שבשחר יום ראשון לא התגלתה הצפה במקום המועד לפורענות. כתבתו של מנהל הקהילה בעלון הקודם, עוררה גלים עזים של אמפטיה, ובקשתו שלא להשליך מטליות לחות לשירותים- נענתה בחיוב. אנו יכולים מעתה להתגאות בעובדות הבאות: א. מאמריו של מנהל הקהילה נקראים בעיון רב. ב. הציבור ממושמע ומשתף פעולה למען הכלל. ביום זה עברנו לאכול בכלים חד פעמיים וחשנו היטב את היערכות ענף המזון לקראת הפסח.

ביום שני - הושבעה הממשלה ובירושלים החלו ההכנות למצור, לקראת ביקורו של הנשיא האמריקאי. נקווה שהעירייה תזכור להחליף את דגלי ארה"ב חזרה לדגלי ישראל- קודם יום העצמאות.

ביום רביעי - הוא הגיע. סף ההתרגשות של עם ישראל עמד להתפקע, בראותו את הכדורגלן מספר שתיים בעולם ופמלייתו - נבחרת פורטוגל, נוחתים בארץ. לפנינו נחת אובמה והתקבל בטכס מושלם, למעט.. הלימוזינה שלא הניעה לאחר שתודלקה בסולר במקום בבנוין. בין מקבלי פניו בבית הנשיא נבחר נדב טולדנו מקיבוץ עלומים, תלמיד מבית ספרנו שנשלח בתיאום דוברת המועצה, יחזקאל והמורה לאנגלית - כנציג האזור. מטרתו העיקרית של הנשיא בביקורו היא לדבר ישירות עם הישראלים ואל ליבם ובינתיים נוחתים קסמים המאזנים את האופוריה.. נאחל הצלחה לנבחרת ישראל, לממשלת ישראל ולעם ישראל. חג שמח וכשר לכולנו!

יום קי"א

נר זיכרון

(תשל"ח)	ט"ז ניסן - יום נפילתו של בנו נתן עברון ז"ל
(תשע"א)	כ"א ניסן - יום פטירתה של חברתנו ציפורה אש ז"ל
(תשס"ט)	כ"ב ניסן - יום פטירתה של חברתנו שרה המל ז"ל
(תשע"ב)	כ"ג ניסן - יום פטירתו של חברנו אברהם קופולוביץ ז"ל
(תשס"ג)	כ"ד ניסן - יום פטירתו של חברנו יוסף גינזברג (פיקו) ז"ל

דרכת שבת הדפוף

בעוד שלושה ימים נסב עם משפחותינו סביב שולחן הסדר.

- האם יש משמעות לסדר המפורט של כל סימן מסימני הסדר?
- מדוע ממתנינים זמן כה רב עד שמתחילים לאכול?

נתכנס כולנו, צעירים וותיקים, חברים ותושבים, נוער וחיללים בשעה 17:45 להתכונן יחד לליל הסדר.

הפעם נעסוק בנושא:

צף סדר ליל הסדר -

א: אתי כבר נאכל?

מוצאת דת

(1) **'לכל איש יש שם'** - ביום השואה והגבורה השנה יום שני כ"ח באייר אנחנו מתכנסים בבית העלמין להקריא את שמותם של יקירי המשפחות שנספו בשואה. בכיוון של "ונתתי להם בביתי ובחומותיי יד ושם". עם השנים נוספו בסעד עוד משפחות שאולי גם להם יש קרובים שהיו רוצים להזכיר במעמד זה. אנחנו מזמינים את התושבים המעוניינים לרשום את שם היקרים והקרבה, ולבוא ביום שני שלאחר הפסח לטקס הקראת השמות. את הרשימה תרכזו רותי לזר, כדי שנוכל להדפיסה ולפרסמה בכתב אחיד וקריא. למידע נוסף לפנות לרותי או בני.

(2) **טיפול חיצוני לתפילין** - ביום שני ערב פסח מזמין אליהוא את החברים המעוניינים לטיפול חיצוני בתפילין שלהם. הטיפול כולל טיפול ברצועות וצביעת בתים, חברים המעוניינים ישימו את התפילין בבית המדרש עם ציון שמם. הטיפול בתשלום. לא לשכוח לפני החג לקחת את התפילין בחזרה.

(3) **החל משבת חול המועד** - אנו חוזרים לשעון קיץ והשיעור הקבוע בשבת אחה"צ יהיה בשעה 18:00. כדי לגוון, אנו שוב מבקשים מחברים שיש להם אורחים היכולים ללמד, שיפנו לעודד או לבני ונשתדל לשלבם. את העונה תפתח גילי בשיעור על שיר השירים אשר אותה נקרא בשבת חול המועד.

בני מילרד

ליפא אהרנ' - 'מצורכי הסדר האיתולאזייט'
 מספר: "תולדות הסדר בקיבוץ"
 ראינה - חייז'ה יקותיא

עריכת ליל הסדר בעבר, היתה באחריותם של מוסדות הקיבוץ – ממש כמו ארוחת ליל שבת ותפעול בית הכנסת. בימים ההם, אי אפשר היה לעשות סדר פרטי, גם מבחינה טכנית. באופן טבעי, היה סדר מרכזי שהלך וגדל ביחס ישיר לאוכלוסייה.

במהלך השנים עם התרחבות הקיבוץ, צצו פה ושם סדרים משפחתיים, אבל 'הסדר הגדול' נשמר בקביעות כמוביל. הבעיה היתה – כיצד ניתן לשתף בו את כל הקהל, מנער ועד זקן, ואיך מנהלים זאת בסדר רב משתתפים. ברור שמלאכת מחשבת זו היתה תלויה בכישרונו של עורך הסדר. מתפקידו היה לעורר את הקהל מתרדמתו, ולהשאיר אותו במתח בעזרת הגיוון והעניין. לפעמים התכבדנו באורחים חשובים – כמו הנשיא יצחק בן-צבי, שהצטרפו לקהל החוגגים וגם אותם צריך היה להפעיל..

בעיה טכנית רצינית עמדה בפני עורך הסדר והיא לגרום לכך שישמעו אותו. ככל שהסדר נעשה יותר גדול – גדל האתגר שעמד בפניו והצטמצמו האפשרויות מפאת עורכי סדרים בעלי קול חלש. כך שבסופו של דבר עורך הסדר המתאים לא יכול היה להיעדר ללא מחליף ראוי. ברור היה שעורך הסדר ובני משפחתו היו צריכים לשבת על במה ולהתבלט – מה שלא הקל על משפחתו.

הסדר נפתח תמיד ב'דבר היום' – המייחד את הפסח באותה השנה. לאחר הקידוש היו קוראים כולם את ההגדה כשעורך הסדר היה פותח ומסיים כל קטע. בין לבין היו הסברים, שירת מקהלה, שירת ילדים, שאלות, וקריאה של קטעים בטעמי המקרא – כמו הקריאה בתורה. המגמה הייתה ליצור מגוון רחב מאד של פעילויות שהגיעו לכמה שיאים כגון: שירת "אחד מי יודע" של ילדי כיתה ג' שבאה בצורת חידון בשירה (הילדים התכוננו לכך לפני פסח). ניסינו מדי פעם לשלב כמה הפתעות – כך שכל הקהל ימצא עניין. ככל שהיה הציבור גדול יותר – מלאכת האיחוד היתה מורכבת יותר. תרגלתי עם הילדים כך שישירו בקול מספיק רם, היות והאולם היה גדול (אולם אשל היה מחובר כלבו) וצריך היה לגשר על המרחק. כל ילד עמד בבית הילדים במקום אחר וצריך היה להשתתף בתורו כך שהוא ישמע אותי ואני אותו. לעיתים היו הילדים מתחבאים במקומות מוזרים בכדי לגוון ולאתגר.

בסדרים גדולים במיוחד – שהגיעו לנוכחות של כ 1000 איש! ישב הקהל בצפיפות רבה. חשוב היה לדעת קודם הסדר היכן יושב כל חבר, כך שהעורך ידע להפעיל אחד מהצד האחד של האולם והשני מהצד השני – זה שואל וזה משיב. כך נוצרה אפשרות נוספת, ליצור גיוון ומגוון של קולות. ברקע היתה מקהלה של נשים בעיקר שליוותה את כל מהלך הסדר. גם 'וורטים' מקוריים זכו לעניין רב.

עניין הסעודה היה חשוב גם כן כך שלא תתמשך יתר על המידה והיא גבתה תורנים ומתנדבים רבים. גם לאחר הארוחה נמשכה העבודה היות וצריך היה להוריד כלים להדיחם ידנית כך שאפשר יהיה להמשיך את הסדר בצורה מכובדת.

ולסיום- גניבת האפיקומן ע"י הילדים.. התקיימה תחרות עזה בין הכיתות מי ישכיל לגנוב את האפיקומן מעורך הסדר ואילו מתנות לדרוש בשם הילדים. היו כמה דרישות מוזרות – כמו זו של כיתה ג' שדרשה בתמורה לאפיקומן – לא פחות ולא יותר- סוס. בסוף הם קיבלו סוס- מעץ... הסדר היה חוויה מגבשת ורוחנית שהשאירה חותם על כל המשתתפים ונחקה היטב בזיכרון הקולקטיבי.

מתכון לזיכרון

בימים שקדמו לחג, היו מופיעים בעלונו מתכונים המאפיינים את החג "הממשמש ובא".

רוב המתכונים הוצעו ע"י דרורה, זיכרונה לברכה, והצטיינו בקלות הכנתם, בפשטותם של המרכיבים ובהיותם ערבים לחיכם של כל בני הבית.

המתכון שלהלן הוא ברוח כל הנאמר לעיל, והריהו לפניכם:

כדורי שוקולד לפסח

1. כמחצית הכוס צימוקים קטנים – להשרות ב-2 כפות יין מתוק.
 2. לבשל עד לרתיחה: 3 כפות קקאו (או 1+2 שוקולית), 4 קוביות שוקולד מריר, כחצי כוס מי ברז וחצי כוס סוכר. כשהסוכר נמס ומתקבלת עיסה חלקה – להוריד מהאש.
 3. להוסיף לעיסה ביצה טרופה היטב, תוך בחישה מתמדת.
 4. להוסיף 3/4 חבילה מרגרינה בטעם חמאה.
 5. כשהמרגרינה נמסה כולה, להוסיף את הצימוקים וכפית רום.
 6. אל התערובת מוסיפים כ-9 כפות קמח מצה, תוך בחישה.
 7. להכניס למקרר לשעות אחדות או ללילה; לגלגל לכדורים בקוקוס. הכדורים שומרים על טעמם גם אחרי כשבועיים במקרר.
- את המתכון הנ"ל קיבלתי משכנתי הטובה וידידתי במשך שנים רבות, גיתית כהן, זכרונה לברכה. כדורי השוקולד האלה זוכים לשבחים גם בין חג לחג.

דליה דן

איוכבד אולד ולכל המשפחה
מזל טוב לבר המצווה של הנכד

עי

בנט של מרה ויוסי אולד

איוסף ולמרים זרפתי ולכל המשפחה

מזל טוב לבר המצווה של הנכד

יובל

בנט של טליה וצבי מילק

למרים שלמון למיכל ולאיתן הימן

ולכל המשפחה

מזל טוב לנישואי תומר שלמון ונצמה לבית מסינא

ליהודית ואיצקה מוסנזון ולכל המשפחה

מזל טוב לבר המצווה של הנכד

שהט - בנימין

בנט של נירה ואהוד נחליאל

לליפא ולצאנדה אהרונ, לבני ולרחלינקה אינלברג ולכל המשפחה, מזל טוב כפול!

להולדת הנכד - נין, בן לרנה ולרוצי חרוב

ולהולדת הנכדה - נינה, בת ליהודיה ולרנוי ארוס

”יציאת - מציאת” פי

”אחת מפינו” - מציאת מספרת על צמח

נולדתי ב-1926 ב”קסל” שבגרמניה, עיר בגודל בינוני נאה ומוקפת בגנים. הבית היה מתבולל, הורי השתייכו לחוג של גרמנים בעלי דת יהודית. מרבית הגברים היו בעלי אות הצטיינות – צלב הברזל, כקצינים במלחמת העולם הראשונה (אבא קיבל פטור בגלל בעיות ראייה שתוקנו אח”כ בארץ). היינו שני אחים במשפחה. נולדתי לאחר אחי הבכור גדעון, המבוגר ממני בשלוש שנים. לרוב המשפחות היו ילד אחד או שניים ובמקרים נדירים שלושה – אם שני הראשונים היו מאותו המין. האנשים סביבנו התפרנסו בדרך כלל ממסחר ומקצועות חופשיים ולכל האוחזים בתואר אקדמי קראו מר דוקטור. אבי ושני שותפיו היו בעלי בית חרושת לבדים בעיר שדה שנשארה בחלק הרוסי, ובעלי בית מסחר לטכסטיל בקסל שאבא היה מנהלו.

נשים במעמדה של אמי לא עבדו, מסיבה זו, אמא שלמדה בצעירותה אמנויות לא עסקה בהן. היו לנו עוזרת ומטפלת ושתייהן לא יהודיות. המטפלת טיפלה בעיקר בי, אחי גדעון היה קשור יותר לאמא וכששאלו אותי את מי אני אוהבת יותר, עניתי שאת טאטא (המטפלת).

את כיתה א’ עשיתי בבית ספר ציבורי- כללי. לקראת כיתה ב’ – בשנת 1933 – עלה היטלר לשלטון ואיתו הופיעו החוקים הראשונים נגד היהודים. הם כללו פיטורים מעבודה, הוצאת ילדים מבתי הספר הכלליים והגבלות שונות. נאלצתי לעבור לבית הספר היהודי שבעירנו שלא היה מפותח ביותר, (אחי נשאר משום מה בבית הספר הכללי עד 1935). שם למדתי עד לגיל בו הייתי צריכה לעבור בית ספר.

בקסל לא היה בית ספר מתאים והברירה הייתה: או לשלוח אותי לעיר אחרת – לסבא ולסבתא שלי בקלן, או לבית ספר מחוץ לגרמניה, עניין שדרש מימון – בכדי לקבל מטבע זר היה צריך לשלם סכום גבוה לשלטון.

בגיל אחת-עשרה (שנת 1937) נשלחתי לאנגליה לפנימייה לא יהודית לא גדולה בבעלות שתי נשים מתבוללות ומומרות, שהמוטו שלה היה של הסופר לסינג שפרסם בספרו ‘נתן החכם’ את משנתו ולפיה יש לאפשר שוויון זכויות בין הדתות. גם התלמידים היו כאלה, ביניהן היו כמה בנות אנגליות נוצריות. כיוון שהיתה בכיתתי עוד בת באותו שם – מריאנה – הוחלט שאקרא באחד השמות הנוספים שהיו לי – ”פיידס”, וזה לא הקל על הרגשתי כילדה בת אחת-עשרה, אבל במשך הזמן התרגלתי לשמי החדש.

כעבור שנה נפסק הסידור באנגליה ונמצאה לי פנימייה בשוויצריה - לא רחוק ממונטרה, ליד אגם ז'נבה. בית-ספר זה היה בבעלות אנגלית, השפה המדוברת בו היתה אנגלית וכן גם שפת הלימוד. אולם, חלק מהמקצועות נלמדו בצרפתית ואנו עברנו בחינות ברמה נמוכה יותר מטעם השוויצרים. כך עברה לה עוד שנה והגענו לשנת 1939.

בינתיים הגיעו ההורים להכרה שצריך לעזוב את גרמניה – אבא נכלא למשך חודש במחנה בוכנוולד בעקבות ליל הבדולח, והם הגישו בקשות הגירה לארה”ב וגם ביקשו סרטיפיקט לפלשתינה. כיוון שהיו בעלי אמצעים זכו לסרטיפיקט של קפיטליסטים, והתכוונו לעליה. מטרתם היתה להתבסס כלכלית ואח”כ להביא את הילדים

אליהם לפלשתינה. (גדעון אחי, היה אצל דודי בבלגיה) כדי שיזכו בינתיים להשכלה אירופית ולא יסתפקו בהשכלה של ה"ילידים" בפלשתינה.

הוריי חיפשו לי מסגרת לצאת מגרמניה. לבסוף היא נמצאה מטעם בית הספר יהודי בקלן- יבנה' ששלח כיתות שלמות לאנגליה, כל כיתה לעיר אחרת עם אם בית ומורים מלווים. אנו התלמידים הגענו לבד בלי המורים המלווים – הם כבר לא הצליחו לצאת מגרמניה לפני פרוץ המלחמה. למעט אחד שהצליח ויצא אתנו- המורה יוסף היינימן שהיה נשוי טרי. אשתו נשארה בגרמניה. רק אחרי המלחמה הוא הבין שאין לו למה לחכות יותר והתחתן מחדש. גם אם הבית שלנו לא הגיעה. המימון והאחזקה היו של תנועת 'בני-ברית' בכל עיר, והם טיפלו בכל כיתה בערים השונות.

הגעתי לאנגליה בקיץ 1939 חודש לפני שהגיעו בני כתתי. כשנפגשנו כל הבנות ונשאלתי לגילי התברר שאני בין הצעירות. נערה שקצת הבינה משהו ביהדות, הסבירה לי שיהיה עליי לשאול 'מה נשתנה' ליל הסדר שנחוגג יחד בעוד כחצי שנה.. לפי התכנית היינו אמורים לקבל שעורים משלימים בגרמנית ביהדות וללכת לבית הספר היהודי בעיר מגורינו, במקרה שלי – מנצ'סטר. הפרידה שלי מהוריי לא היתה טראומתית לאחר שנתיים של לימודים מחוץ לבית. בכל מקרה ידעתי שהם עומדים לעלות ארצה. ואכן שניהם נפגשו עם תחילת המלחמה בפלשתינה, אבא הגיע על גבי אניה דרך איטליה ואמא דרך אנגליה.

בשלישי בספטמבר 1939 עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, נשלחנו כמו תלמידים רבים לעיר שדה כדי להתגונן מפניה. התכנית לא הוכיחה את עצמה. בשנה הראשונה לא הורגשה המלחמה באנגליה ודווקא חלק מערי השדה אליהן הופנו הילדים הופצו בהמשך בהיותן ערי-תעשייה. חזרנו כעבור חצי-שנה – לקראת פסח – למנצ'סטר ומאז התחלתי להתקרב ליהדות בצורה מודעת. אולי בגלל שבסופו של נחסך ממני המעמד ממנו כל כך חששתי, בו אני צריכה לשיר בפני כולם את 'מה נשתנה'..

המשכנו ללמוד עוד קצת בבית הספר עד גיל ארבע-עשרה – חוק חינוך חובה. התנאים לא היו הולמים ומנהל ביה"ס לבנים לימד אותנו – מתמטיקה וקצרנות והתחלנו לעבוד. עבדתי בבית מרקחת בבעלות יהודית, לא רחוק ממעוננו. הצטרפתי לבח"ד (ברית חלוצים דתיים) ובשנת 1942, בגיל שש-עשרה, הלכתי להכשרה. קיבלנו עבודה מגורמים ממלכתיים כנתינים זרים לעזור במאמץ המלחמתי. חלק מאתנו עבד אצל איכרים אנגלים בעבודות חקלאיות, וחלק מהבנות עבדו במטבח של ההכשרה וגם אצל האיכרים במשק בית. כך עבדתי שלוש שנים במסגרת חברתית מצומצמת בהכשרות שונות, עבדנו, למדנו, שוחחנו והכנו את עצמנו לעליה.

בסיום המלחמה ב-1945, נתאפשרה העלייה של הקבוצה המשמעותית הראשונה מאנגליה. היה לי מזל שהוריי עשו במשך שנות המלחמה מאמצים לדאוג לי לניירות והצליחו. צורפתי לקבוצה הראשונה ואחריי הגיע אחי גדעון מבלגיה.

תכניתי להצטרף עם הקבוצה להכשרה בקבוץ טירת-צבי לא קסמה להוריי. סוכם שקודם אלך ללמוד ובכדי להכשיר את עצמי לחיי קיבוץ בעתיד, בחרתי בתכנית לימודים למורות לבישול בויצ"ו.

בהיותי בטירת-צבי הכרתי את בעלי לעתיד, יצחק זקס (בהמשך שינינו לזכאי) שעלה ב-1944 עם הקבוצה הצרפתית דרך הפירנאים שהמנהל שלה היה "שאמו" המל (אביו של מיכאל המל).

החלטנו להתחתן, וחיפשנו קיבוץ שיאפשר לנו לעשות זאת מבלי שנצטרך לחכות עד שנתקבל לחברות. הבחירה נפלה על קבוצת בארות-יצחק שבנגב. בזמן מלחמת השחרור נותק הנגב על דרכיו, כך שנישאנו ביחד ארבעה זוגות. לחתונה זאת הגיע אורח אחד בלבד, אח של אחת הכלות, אפילו הוריי לא השתתפו בשמחתנו.. במהלך המלחמה פינו את כל האמהות והילדים מהיישוב, ומכיוון שלי עוד לא היו ילדים נשארתי במקום.

אחרי המלחמה עברנו צפונה לשפלת לוד למקום בו קיים היום קיבוץ בארות יצחק. במקום החדש בנינו את ביתנו, ושם נולדו חמשת ילדינו. ניהלתי את המטבח בבארות-יצחק וליצחק היה הסיפוק הגדול ללמד עברית עולים חדשים. בשנת 1975 הוא נפטר, בגיל 54. הבנים גדלו וחיפשו את דרכם ועזבו את הקיבוץ. נשארתי לבד עם הבן הצעיר עדוא – שהיה זקוק לעזרתי. בשנת 1983, שבוע לפני יום הולדתו העשרים הוא נפטר, נשארתי שוב לבדי ונאלצתי להתארגן מחדש. אחרי כשנתיים פגשתי את יהודה, נישאנו ובעקבותיו עברתי לסעד. מאז ועד היום נהנינו מאוד מהשותפות בינינו, עד שבשנה זו נפטר יהודה והלך לעולמו.

החיים משתנים, ולא הכל כפי שרצינו שיהיה. החיים מבוססים יותר על המשפחה, ומעורבות החברים בחיי הכלל ירדה במאוד גם בעקבות הפרטה. דוגמא לכך היא חדר האוכל שתופס היום מקום פחות מרכזי בחיינו. מאידך, ישנם שיפורים המקלים עלינו. בכל מקרה סיימתי את נדודיי והתיישבתי לבטח בארץ המובטחת.

ראינה – חייז'ה יקותיאף

לדוד ושרה ט'קסון ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנכד
בן לשירה ולארי הנדאף

לאינס אריאל ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנין
נכד לשולה וספטון
בן לשחר וזיו

לרותי ולחנן פינקלשטיין מזל טוב להולדת הנין

נכד לאורית ולרפאל פינקלשטיין
בן לרעות ולאבנר פינקלשטיין

לרחל ולשי אהירט

מזל טוב להולדת הנכד
בן למריט ולצופר סלפי

ליצחק ולחנה שהם למריט רוזנמן ולכל המשפחה

מזל טוב כפול להולדת הנכדים – ניניט
בן ליצף ולדוד לנדאו
בן לרחלי וליוהל פרייברוט

לבוקי ולאירית ברט ולכל המשפחה

מזל טוב להולדת הנכד
בן לציונת ולמתן ברט

"חייט באיל" פארווארטן

בעקבות העליה בתוחלת החיים, המדינה החלה לבדוק איך נכון להיערך לעתיד, ובמיוחד הגמלאים, שמהווים חלק גדל והולך בין התושבים. היערכות זאת מחייבת בדיקה של מערכות רבות: כלכלה, חינוך, תעסוקה, תחבורה, בריאות, תרבות, משפחה ועוד. בארגון הבריאות העולמי פיתחו תכניות למטרות אלה, וכעת מבקשים - מכל המוכן - לענות על סקר במרשתת, אשר יעזור לקדם את ההיערכות המקומית (בקבוץ ובמועצה) וגם הכללית (במדינה כולה). הסקר מותאם לכל אדם מבן 12 ולמעלה, כאשר השאלות משתנות על פי תשובת הנסקר.

תושבי הקבוץ מוזמנים להשתתף בהמוניכם. ניתן להשתמש במקשר להלן, או להקליד בגוגל "סקר חיים בגיל".

<http://www.panel4all.co.il/Lifeingil/?lang=heb>

מרכזים: מר דורון ציפילביץ וד"ר אורלי קולודני

פארווארטן ניטן פארווארטן פארווארטן

"חברות אשה אל אחותה"

בראש חודש סיוון הבעל"ט

נקיים, אי"ה, ערב נשים שיוקדש כולו לשירה

נשים המעוניינות לקחת חלק

בהקראה מפרי עטן,

בזמרה של חומרים מקוריים או מוכרים

ו/או בנגינה בהרכבים מוזיקליים,

מוזמנות לפנות לחתומות מטה בהקדם

חג שמח וכשר!

כנרת פולק-סמואל 052-3968717

סלעית לזר 052-8694580

שיר השירים

בשבת חול המועד תתקיים

במועדונית בשעה 9.30

קריאת שיר השירים, קריאת
תורה ומוסף לנשות קהילת סעד

כולן מוזמנות: ותיקות וחדשות,
מקומיות ואורחות!

מועצת רכב

הזמנת רכבים ליום העצמאות יש לבצע
עד לתאריך:

יום ששי כ"ה ניסן 05/04/13

המוזמנים לאחר תאריך זה יקבלו
רכבים פנויים בלבד!

צורה לקראת הפסח

השנה זכינו בשני בחורים, בני "זמרת", הלומדים ב"ישיבת ההסדר בשדרות", שהציעו עצמם לעזרה. הבחורים נחמדים וחרוצים, עבדו בבתי החברים המבוגרים ועשו עבודה יפה מאוד. להלן מכתב תודה שכתבה להם, חברתנו רחל סימון.

פגשתי אותם בחדר האוכל, שני בחורים צעירים.

ידעתי רק שהם "ישיבניקים"

באו לעזרתנו "הזקנים" בניקוי חלונות ומקומות גבוהים.

חשבתי: "בישיבה לומדים רק תורה,

וטכניקה של הורדת חלונות

להם בודאי – לא מאליהן מובנות"

והופתעתי לגמרי, הבחורים ממושב "זמרת"

ומזמרת הארץ אכן הם

כמקצוענים בעבודה זאת עבדו בזריזות

ועשו הכל ברצון טוב וביעילות

אז לא נותר לנו אלא להודות לכם בלי סוף

ולאחל לכם שתהוו דוגמא לכל הצעירים והצעירות

שאפשר וגם רצוי ללמוד ברצינות

וגם מעבודת הכפיים לא להרפות

מאחלים לכם הצלחה בכל מעשי ידיכם

וחג פסח כשר עם הרבה אור ושמחה.

עד מאה כ-עשרים

אלפי תודות לכם: אריאל ויוסי

מכל בעלי הבתים המבריקים והמצוחצחים

רחל סימון

כמה קושיות לחג

חג הפסח בפתח, אני מניח שהציבור עייף ומותש מההכנות, והדבר האחרון שנכון הוא לעייף אותו בקריאת מאמר של קושיות. לכן אני ממליץ להניח את העלון בצד, מתוך ידיעה שחול המועד בפתח, וכאשר ייתמו תרועות הסדר, ניתן יהיה להקדיש לדברים את הסבלנות הנדרשת, ואם גם תגענה תגובות אשמח מאד. כמה קושיות ציבוריות מעסיקות אותי לאחרונה, ואני מבקש לשתף את הציבור, מתוך כוונה שלא נחכה שתשבי יתרף.

1. **קושייה ראשונה** – "והגדת לבנך" – הכיצד ניתן להנחיל ולשמר את רוחה המיוחדת של סעד?.

לא סוד שיש משהו ייחודי בקיבוץ היקר והאהוב שלנו, אנחנו שומעים זאת מאנשים מבחוץ שנחשפים לדרך המיוחדת שבה סעד מתנהלת, אנחנו שומעים זאת במפגשים עם נקלטים ותושבים, ומעל לכל אנחנו בעצמנו החברים והבנים, מרגישים זאת אני מניח לא פעם. (אגב – אין זה אומר שאיננו טועים ושוגים,

שהרי זה כל כך אנושי (הקושיה אם כן היא, ראשית, הכיצד והאם נצליח לשמור ולהנחיל את הרוח המיוחדת הזו לדורות הבאים, ומעבר לכך הכיצד אנחנו יכולים לוודא, שהשגרה של כולנו לא תעמעם ותשחק את התחושה הזאת אצל כולנו!)

אשמח להצעות – וההצעה הזוכה תזכה את בעליה ב... "מד רוח חברתי"

2. **קושייה שנייה** – "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר ורבי עקיבא ורבי טרפון, שהיו מסובין... והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה" או בלשונונו עד כמה מותר לנו לסחוט את האנרגיה של הציבור?

מזה מספר שנים שסעד נמצאת, בתזזית של עשייה, שינויים, דיונים ועוד ועוד, זה כולל כמובן את תהליך שינוי אורחות החיים, המשיך בשיוך דירות, עבר לעיסוק ארוך בנוהלי צמיחה דמוגרפית וקליטה, חזר שוב לשיוך דירות, ועוד לפנינו שינוי תקנון האגודה, שיוך הון, וברי שיצוצו נושאים נוספים בהמשך. את כל העשייה הזו מובילים בעלי תפקידים בסיוע חשוב מאין כמותו של חברים נוספים המעורבים מי בזה ומי בזה. אלא שלא ניתן להתקדם לסיום מבלי מעורבות פעילה ורצופה של הציבור, וכאן בדיוק הדילמה. לא פעם אני חש שיתכן שאנחנו סוחטים את לימון האנרגיה של הציבור מעבר למותר ולנכון, ויתכן שאנחנו מצפים ליותר מדי, ואולי שמא גם " ויהי בחצי הלילה מספיק? ואולי אפילו רק ערב פה ושם יהיה נאה?

חשוב לי מאד אם כן, לשמוע וללמוד את ציפיותיו של הציבור, על מנת שלא נימצא "מעבידים אותו בפרך". ההצעה הזוכה תזכה את בעליה ב...משקה אנרגיה.

3. **קושייה שלישית** – " מה העבודה הזאת לכם ?" ובמילים אחרות, הכיצד אנחנו יכולים לגרום לצעירים שבינינו ליותר מעורבות, בדיונים, אסיפות, ערבי הסברה ועוד?

זה לא סוד, שהדיונים הציבוריים שלנו, מכנסים אליהם ציבור הולך וקטן. הציבור המבוגר שראה מחויבות אישית לעשייה הזו, וטרח להגיע ברובו לאסיפות וכדומה, הולך ונעשה מבוגר, וקשה לצפות שההשתתפות שלהם תהיה כבעבר. אלא שמאידך מילוי השורות על ידי הציבור הצעיר יותר (כוונתי לבני ה 30 עד בני ה 60) איננו מתרחש לצערנו. ניסינו כיבוד, עברנו למרק, ואפילו גלידוניות כבר חולקו, ותוצאות לצערי אינן. בשקט בשקט אף פנו אלי שנחשוב על שידור האסיפות במערכת וידאו פנימית, כנהוג בכל אותם קיבוצים שהתייאשו מדיון ציבורי שלוקחים בו חלק רבים. מחד יהיה בכך סיוע לחברינו המבוגרים והיקרים, אלא שמאידך תהיה זו מכת מוות לדמוקרטיה הקיבוצית, ולשותפות ציבורית רחבה ככל שניתן ולהשפעה על מהלך חיינו. ובכן מה עושים??

הצעות שתקבלנה בברכה, ותזכה את בעליהן בדגם מוקטן של "פטיש יו"ר האסיפה "

4. **קושייה רביעית** – " אילו פיננו מלא שירה כים ולשונונו רינה כהמון גליו.....אין אנחנו מספיקין להודות לך..."

בדרך הנכונה והראויה להודות לאנשים החיים אתנו, ואשר תורמים מי בזה ומי בזו, עוסקת הקושיה האחרונה.

השאלה הזו העסיקה אותנו ציבורית כבר בעבר הרחוק, והדעות נעו בקוטביות מאלו שחשבו שאין סיבה להודות לחבר בקיבוץ, משום שהרי כולנו מחויבים לתת ככל יכולתנו, ועד לאלו שחושבים שיש להודות ציבורית, פעם אחר פעם כמעט על כל דבר ונושא, ובכך אולי גורמים לזילות התודה הציבורית, אלו ואלו כנראה טועים, אבל אני מודה, שאין בידי מתכון מנצח.

הצעות ונימוקים יתקבלו בברכה, ויזכו את בעליהן ב... "תודה"

אתגרי העסקאות

בערבו של חג גדול אנו עומדים – חג הפסח, חג החרות, חג האביב.

"שְׁמוֹר, אֶת-חֹדֶשׁ הָאָבִיב, וְעִשִׂיתָ פֶּסַח, לַה' אֱלֹ-הֵינוּ: כִּי בְחֹדֶשׁ הָאָבִיב, הוֹצִיאָךְ ה' אֱלֹ-הֵינוּ מִמִּצְרַיִם" דברים, טז, א'

בסיפור יצאת מצרים אנו מחפשים כל שנה איך להמחיש את המאורעות שעברו על בני ישראל, ומנסים למצוא דרכים חדשות ומקוריות כדי לספר את הסיפור. שהרי אנו אומרים בהגדה של פסח "בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים". מה גדולה הייתה התשועה ביציאת מצרים, אך לגאולה השלמה טרם הגענו. אנו עדיין מצוים, כל אחד מאתנו בגזרתו הוא לחתור להשלמת הבינין, מי בשדה ובניר ומי בהנהגה. כל אחד כמידת יכולתו, ועוד טיפה...נמצא את המקומות בהם נוכל להשפיע, לפתח ולטפח את היחד, אזי יהיה לנו עולם טוב יותר, ארץ טובה יותר, קבוץ טוב יותר, וכך גם בבית, במשפחה וכמובן כל אחד לעצמו.

על אף החגיגות המתבקשת, ואתם הרי מכירים אותי כבר זמן, רואה אני חובה לעצמי לספר לחברים מעל דפי העלון על סיכום שנת 2012 בענפי המשק בהתאם לדיווח שנמסר באסיפה האחרונה, גם אם לצערי כי רב, הוא אינו חגיגי כלל.

כבר במחציתה של השנה, הצביעו הביצועים שלנו כי היא עומדת להיות שנה קשה, וכי במספר ענפים לא נעמוד בתוכניות השנתיות שהצבנו. ועל מנת לא לפרט יתר על המידה, אמסור זאת בעיקרי דברים.

כלל הפעילות המשקית:

- על אף שסיימנו את הפעילות ברווח, חלה שחיקה ברמת ההכנסות ובשורת הרווח של סך פעילות המשק, הן בהשוואה לתוכנית השנתית והן למול ביצועי השנים האחרונות.
- גם בשנה לא קלה זו, הצלחנו לשמור על רמת הנכסים הפיננסיים שלנו.
- בכל הענפים ביצענו פעולות שיפור בתחומים שבשליטתנו על מנת להכין עצמנו טוב יותר לשנת 2013.

בגד"ש:

- תוצאות מאוד יפות בפלחה בכלל ובחיטה בעיקר. מחירים ויבולים טובים מאוד.
- עקב בעיות איכות בחלקות גזר, השמדנו למעלה מ – 200 ד'.
- שנה לא קלה לגידול תפוז"א.
- הדירקטוריון החל לפעול ועבד קשה על גיבוש אסטרטגיה הולמת לענף.

במכון הגזר:

- מחירים נמוכים מאוד בשוקי היצוא המסורתיים שלנו פגעו קשה ביותר ברמת ההכנסות.
- כתוצאה מרמת מחירים נמוכה מאוד, הוחלט להפסיק לשווק לפרק זמן של שלושה שבועות לשוק הרוסי בעיצומה של העונה.
- בעיות איכות קשות שהתפתחו בגזר לאחר שילוחו לשווקים, גרמו לנזקים כספיים ותדמיתיים.
- גילו המתקדם של המכון שלנו נותן אותותיו בתפוקות וכמות התוצרת שיש באפשרותנו לשווק.
- הצלחה יפה יחסית בשוק האירופי.

ברפת:

- זכייה שלישית ברציפות במקום ראשון בארץ בתנובת חלב.
- מחירי מזון גבוהים יחסית (באו יחד עם עליית מחירי הגרעינים בעולם).
- פדיון נמוך יותר ממחירי העגלים והפרות שיצואו מן העדר.
- רמת פוריות נמוכה באופן נדיר אצל הפרות והעגלות (תופעה כלל ארצית).

בחממה

- שיווק מוצלח של בצלי האמריליס אצל הלקוחות – דרישה גבוהה לתוצרת שלנו.
- התפתחות יפה ותוצאות חקלאיות ועסקיות טובות לחווה המשותפת בתאילנד.
- שיפור תנאי ההסכם עם חברת הזרע משפר את יכולתנו להמשיך לעסוק בזרעי מכלוא.
- יבולים נמוכים של בצלי האמריליס.

במטע – פרדס:

- כניסה הדרגתית של חלקות נוספות לניבה באבוקדו ובאור.
- יבולים טובים מאשר בתכנית ורמת מחירים הוגנת הביאו ברכה לענף.
- כניסה של כוחות צעירים לענף למול יציאה הדרגתית של המבוגרים יותר.
- נעקרה חלקת הטופז ועברה לעיבודו של הגד"ש.
- חלקות הלימון נמצאות תחת "זכוכית מגדלת" לבחינה כלכלית/חקלאית יסודית.

בלולי רביה ופטם:

- ביצוע עסקה ארוכת טווח, טובה קצת יותר עם בראון בתחומי פרגיות, ביצים, אפרוחים ותערובת.
- שנה מאוד לא מוצלחת הן ללול הרבייה הכבדה, והן פטם.
- שיפור יחסי במחירי הפטם לקראת שנת 2013.
- המשך פרק אי הוודאות העובר על ענף הלול בארץ, ישפיע כנראה גם על עתיד הלול שלנו.

פופלי:

- ההסכמים עם ספקי חומר הגלם (פופקורן) נחותים ובכמות לא מספקת (תחרות על מים וקרקע) הובילו לעלות מכר גבוה ולשחיקת משמעותית ברווח.
- שמירה על לקוחות הדגל שלנו תוך אפשרות של המשך גידול ענף הפופקורן.
- פעילות לא רווחית של החנות תביא לקבלת החלטות לא פשוטות אודות המשך הפעלתה.

אָבִי, אָבִי, אָבִי אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הוֹרִיק שְׂצָרָה טָמֵאָה וְיָצָאנוּ מִן־הָאֶרֶץ
כָּאֵל עֵין הוּא אֶתְמִישׁ אֶתְמִישׁ אֶתְמִישׁ
בְּשֵׁלף עֲתִיבִי רַבִּי עֹלָם וָעֶד וְיָצָאנוּ מִן־הָאֶרֶץ
יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל

נאחל...לא ארבה כי אם הרבה, הרבה עמל נושא פרי. הרבה תשומת לב, הרבה טוב לב, הרבה אושר ובריאות. הלואי ונצלח.

עבת שלום, וחד שמח וכשר. חלופ.